

VEV: Stramme uttrykk i serien «Repetisjoner» og teppet «Mosaic pale» signert Brita Been.

FOTO: GUNHILD HORGMO

Stram rytmeikk

I Brita Beens fargerike tepper fanges en bit av verden. Inspirasjon fra fjerne strøk og nære håndverkstradisjoner rammes inn i repetitive mønstre.

For tiden viser den porsgrunnsbaserte tekstilkunstneren utstillingen «Timeless Textiles» i Larvik kunstforenings lokaler i Belgen kulturhus.

Aller først; det tekniske og håndverksmessige i Beens arbeider trenger ingen inngående bedømmelse. Dette er bunnsolid håndverk. På sin 2,5 meter brede vev skaper kunstneren tepper i kraftig uligarn som hun farger selv. Trådene er så presist vevet sammen at det kan se ut som en maskinell produksjon. En liten detalj i alle teppene er at Been lar endetrådene stikke ut både oppe og nede. En fin måte å understreke håndverket på.

Arbeidene er imidlertid mer enn tekstiler eller designprodukter, og det solide håndverksmessige balanser eleganter med det kunstneriske.

UTVIKLING

Mye har skjedd siden Brita Been startet sin produksjon på 1980-tallet. De tidligste teppene var komponert i geometriske mønstre, men hadde ikke den strenge komposisjonen som vi ser i dag. Det repetitive kan ses

i arbeider fra 1990-tallet, men også mer ornamentale oppbygginger med afrikansk inspirasjon. Uttrykket slik vi kjenner det i dag kom med serien «Vevde mosaikker», hvor gjentakelse av form og farger skaper motivet.

I denne utstillingen vises noen av disse arbeidene fra 2005, sammen med serien «Vevde konstruksjoner» fra 2006 og tepper kalt «Repetisjoner» fra de siste årene. I tillegg får vi se et helt nytt teppe som gir et innblikk i hvordan Been arbeider i dag.

HISTORISKE LINJER

Rutenettet har dannet grunnlaget for mangt et kunstverk gjennom historien. En nærliggende assosiasjon til Brita Been sine arbeider fra de siste årene er Piet Mondrian og hans malerier av rutenett og klare farger. Den tyske kunstneren, som var med å stifte kunstnergruppen De Stijl i 1917, hadde til en viss grad

en annen innfallsvinkel, men søkte å opprettholde en dynamisk spenning i bildene via størrelse og plassering av former, linjer og farger. Wassily Kandinsky komponerte også bilder basert på repetisjon i rutenett.

Det modernistiske formspråket generelt er i seg selv en referanse, sammen med tradisjonelle håndverkstradisjoner.

FARGER I SYSTEM

Koloritten i teppene veksler mellom sort, dempede farger og sterke knallfarger. Den bevisste måten farge og form er satt sammen på, og hvordan størrelsen på de ulike feltene er arrangert, gir et stramt og kraftfullt uttrykk.

Teppene i serien «Vevde konstruksjoner» er basert på Nora Gulbrandsens mønstre for porselensdesign. Fargene er holdt i karakteristiske Nora Gulbrand-

sen-farger, og mønsterdetaljene er satt inn i et balansert rutenett. Rutenettet er strammet opp i de nyere arbeidene, hvor de vannrette og lodrette linjene utgjør elementene som danner selve mønsteret. Ved å berytte de samme fargene, men la dem bytte plass i de ulike teppene, skapes en komposisjon som blir rytmisk og pulserende. Teppene utfyller hverandre når de monteres side om side, likevel står hvert enkelt verk også sterkt alene.

Teppet fra 2012 med tittel «Skybragd» viser et mykere uttrykk, selv om den repetitive formen henger ved. Been har gått bort fra de rette linjene, og med inspirasjon fra Kina og mønstre hogget i marmor, beveger hun seg mot et mer flytende uttrykk med svungende linjer på en mer luftig og svevende flate.

I tillegg til de 20 teppene vises to videolooper av henholdsvis kunstnerens egne inspirasjonsfoto fra 1989 til 2012, og et utvalg skisser til nye arbeider. Her ser vi at skyformene videreføres og at de strenge rutenettet foreløpig legges bort.

Brita Beens stadige utvikling

vitner både om en teknisk dyktig håndverker, og en dedikert og inspirert kunstner, som ikke stagnerer selv om hun har funnet sitt uttrykk.

«WHITE CUBE»

Til slutt må noen få ord sies om utstillingslokalet i Belgen kulturhus, som er stort og åpent med mange store vinduer. Dagslyset kan være en fordel, men alle vinduene stjeler også mye veggplass. Samtidig skapes en urolig ramme rundt kunsten når rommet omkranses av vinduer mot veier og trafikk på den ene siden, og inn mot kulturhusets lokaler på den andre.

Når det er sagt er det i noen sammenhenger fordelaktig at den autonome kunstverden i gallerirommet infiltreres av virkeligheten, når det faktisk er den kunsten skal reflektere.

KUNST

Timeless Textiles

KUNSTNER: Brita Been
STED: Larvik kunstforening/Belgen Kulturhus
VARIGHET: 13. oktober til 4. november

Kunst
kritikk

GUNHILD HORGMO